

10.03.2022

POL-2022-20261

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo.lvm@gov.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö, VN/4773/2022

Poliisihallituksen lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnasta ja viranomaisten työnjaosta**1 Lausuntopyyntö**

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Poliisihallituksen lausuntoa ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnasta ja viranomaisten työnjaosta.

Lausuntojen pohjalta tullaan tarkastelemaan, miten eri viranomaiset kokevat tieliikenteen sosiaalilainsäädäntöön liittyvät valvonnan työjaon ja valvonnan täytäntöönpanoa koskevat ehdotukset. Tarvittaessa asetusehdotusta muokataan.

2 Poliisihallituksen lausunto**2.1 Määritelmät, asetuksen 2 §**

Määritelmäsäännöksessä on kolme luettelokohtaa, josta jokainen alkaa isolla alkukirjaimella, vaikka luettelokohtia ei ole kirjoitettu pisteisiin päättyviksi lauseiksi. Kuten lainsäädännössä yleensä, myös tässä pitäisi luettelokohtat aloittaa pienellä alkukirjaimella, ellei luettelokohtaa aloita erisnimi.

2 §*Määritelmät*

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) **kuljettajalla** ajo- ja lepoaika-asetuksen sekä ajopiirturiasetuksen soveltamisalaan kuuluvan ajoneuvon kuljettajaa, tai ajoneuvossa mukana olevaa tarvittaessa kuljettajana toimivaa henkilöä;
- 2) **ajoneuvolla** ajo- ja lepoaika-asetuksen sekä ajopiirturiasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa ajoneuvoa;
- 3) **toimivaltaisella viranomaisella** poliisia, Tullia, Rajavartiolaitosta, työsuojeluviranomaista ja Liikenne- ja viestintävirastoa.

2.2 Toimivaltaisten viranomaisten työnjako, asetuksen 3 §

Asetusehdotuksen 3 §:n 1 momentin mukaan poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos valvoisivat tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamista tienvarsilla. Poliisihallitus ehdottaa, että säännöksessä ei puhuttaisi tienvarsista, vaan viranomaisten *tehtäväalueista*.

Valvonnan rajaaminen alueellisesti tienvarsille on tarpeetonta, koska tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonta tapahtuu nimensä mukaisesti tieliikenteessä. Lisäksi valvonta on rajattu alueellisesti EU-sääntelyssä eikä sitä tarvitse toistaa kansallisessa asetustasoisessa sääntelyssä. Eniten lisäarvoa sääntelylle toisi tehtäväalueen lisääminen, koska sillä määriteltäisiin se, missä laajuudessa toimivaltainen viranomainen suorittaisi valvontaa.

3 §

Toimivaltaisten viranomaisten työnjako

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos valvovat tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamista ~~tienvarsilla~~ **tehtäväalueellaan**.

Työsuojeluviranomainen valvoo tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamista yrityksissä sekä koordinoi Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten välistä yhteydenpitoa sisämarkkinoiden IMI-tietojenvaihtojärjestelmässä.

Liikenne- ja viestintävirasto toimii kansallisen valvontastrategian täytäntöönpanon koordinaattorina ja vastaa yritysten riskiluokitusjärjestelmästä. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto ilmoittaa tarvittavat tiedot Euroopan komissiolle tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnasta.

2.3 Tarkastusmäärät, asetuksen 4 §

Tarkastusmäärille on asetettu valvontadirektiivin mukaisesti prosentuaalisia tavoitteita. Poliisihallitus ehdottaa ne avattavaksi myös kappale- ja lukumäärätasoisiksi, ainakin muistiossa, jotta niistä saisi selkeämmän kuvan siitä, millaisia työpäiväkohtaisia tarkastusmääriä jatkossa tavoitellaan ja millaisia tavoiteluvut tulisivat olemaan suhteessa nykyisiin tarkastusmääriin.

Tämä tavoitearvo vaikuttaisi merkittävästi tulevien vuosien henkilötyövuosivaroitteen ja mahdollisen lisäresurssi- ja lisärahoitustarpeen arviointiin.

Kuljettajien työssäolopäivien tarkastaminen edellyttää lainsäädännön muutosten ja digipiirtureiden uudistumisen (GEN 2) myötä myös täydennyskoulutusta sekä valvontaa tukevan uuden valvontaohjelmiston hankintaa, joka vaikuttaa oleellisesti myös mahdollisen lisärahoitustarpeen arviointiin.

Tämä tarkennusehdotus esitetään siitäkin huolimatta, että muistion mukaan tarkastusmääristä sovitaan tarkemmin toimivaltaisten viranomaisten kesken kansallisessa valvontastrategiassa.

Ehdotetun 4 §:n 2 momentin mukaan poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen on toteutettava yhteistarkastuksia tienvarsilla vähintään kuusi kertaa vuodessa.

Tämä tulee varmistettua kansallisessa valvontastrategiassa. Yhteisvalvon-
tojen tavoitemäärissä voitaneen huomioida muun muassa jo nyt vuosittain
tehtävät poliisijohtoiset Roadpol-valvontaiskut. Mahdollisen yhteistarkastus-
ten lisätarpeen osalta tulee myös arvioidavaksi lisäresurssin rahoitustarve.

2.4 Tarkastusten sisältö, asetuksen 5 §

Poliisihallitus esittää, että asetusluonnoksen 5 §:n 1 momentin johtolauseetta
muutettaisiin lisäämällä sinne pääsääntöisesti-sana.

5 §

Tarkastusten sisältö

Tienvarsilla tulee tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnan yhtey-
dessä **pääsääntöisesti** tarkastaa:

1) kuljettajan vuorokautiset ja viikoittaiset ajoajat, tauot sekä vuorokauti-
set ja viikoittaiset lepoajat sekä muut mahdolliset kuljettajan ajo- ja lepoai-
koja täydentävät asiakirjat;

2) ajoneuvon nopeusrajoittimen moitteeton toiminta;

3) ajopiirturin moitteeton toiminta ja käyttö.

Yritysten tiloissa tulee tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnan yh-
teydessä tarkastaa:

1) kuljettajien vuorokautiset ja viikoittaiset ajoajat, tauot sekä vuorokauti-
set ja viikoittaiset lepoajat sekä näiden lepoaikojen välinen muu työ;

2) kuljettajien kahden viikon ajoaikoja koskevan rajoituksen noudattami-
nen;

3) ajopiirturilevyjen, ajopiirtureiden ja kuljettajakorttien tiedot sekä muut
mahdolliset kuljettajan ajo- ja lepoaikoja täydentävät asiakirjat;

4) ajopiirturin moitteeton toiminta ja käyttö;

5) kuljettajien kokonaistyöaika.

Pääsääntöisesti-sanaa käytetään myös valvontadirektiivissä. Tämä mahdol-
listaisi muun muassa sen, ettei esimerkiksi PTR-yhteisvalvonnoissa (poliisi,
Tulli, Rajavartiolaitos) tarkastuksen tarvitsisi aina sisältää kaikkia säännök-
sessä mainittujen tarkastuskohtia.

Poliisijohtaja

Sanna Heikinheimo

Poliisitarkastaja

Kari Onninen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi
10.03.2022 klo 20:54. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

Jakelu

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo.lvm@gov.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö, Veli-Matti Syrjänen
veli-matti.syrjanen@gov.fi